

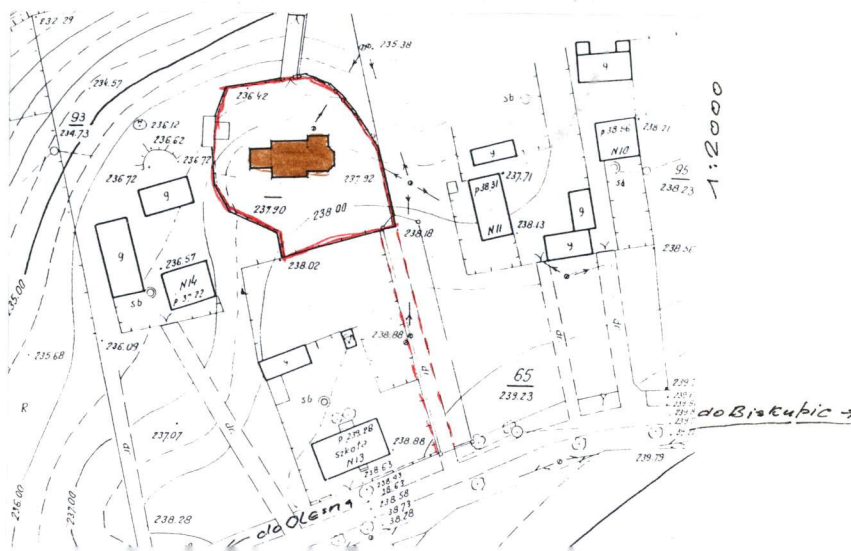
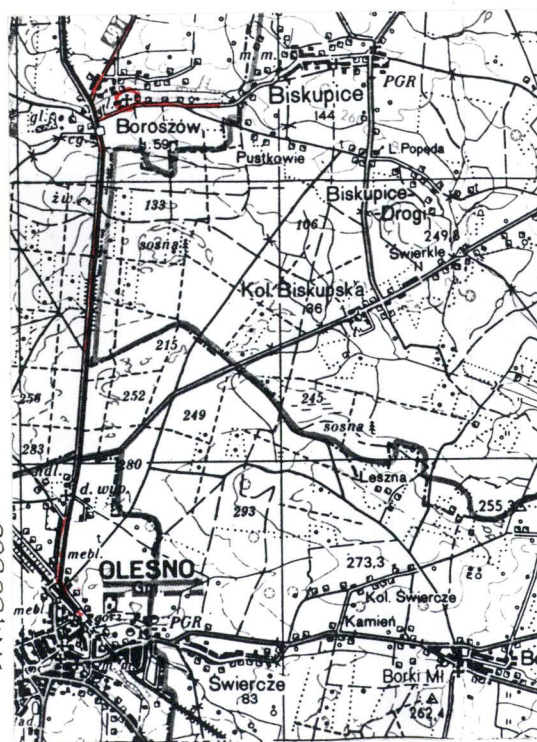
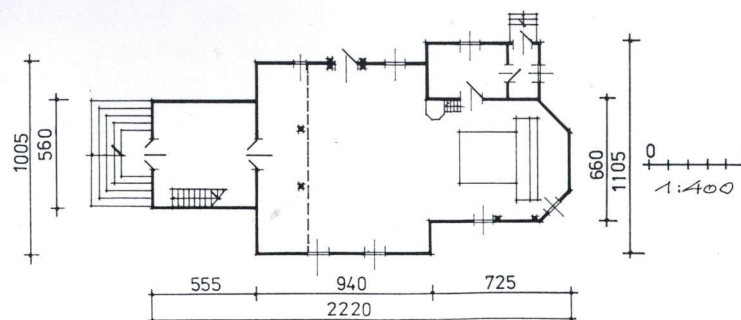
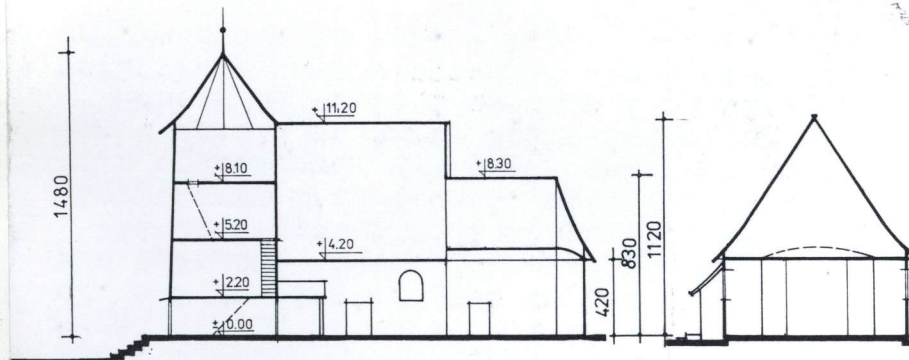
1. Obiekt

KOSCIOŁ FILIALNY P.W. ŚW. MARII MAGDALENY

2. Czas powstania
1679 r.

3. Miejscowość
BOROSZÓW

11. Zdjęcia, rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres 46-232 Borosów nr 12-
omentarz

nr hipoteczny .....

5. Przynależność administracyjna

województwo częstochowskie

gmina Olesno

pow. OLESNO

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Do 1936 r. - Boroschau,
po 1936 r. - Alteneichen

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo opolskie

powiat Olesno

8. Właściciel i jego adres

Paraf. Rzym.-Kat. w Biskupicach
i Boroszowie
46-322 Biskupice k. Olesna 93

9. Użytkownik i jego adres

Jak w poz. 8

10. Rejestr zabytków

Nr 137/78 data 13.01.1954

152/54

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Kościół zbudowany zapewne
w 1679 r.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie instalacje)

SYTUACJA

- Wieś Boroszów leży 7 km od Olesna na północ przy drodze do Gorzowa Śl. Kościół orientowany, wzniesiony na cmentarzu odległym 700 m od drogi głównej i 60 m od drogi do Biskupic i Kościelisk. Przed cmentarzem od południa teren szkoły /bud.szk. i bud.gosp./, od wschodu działka pod uprawy rolne i budynki gospodarskie, te obiekty leżą na terenie płaskim. Od zachodu niewielkie obniżenie terenu ku zabudowaniom gospodarskim /nr 14 - mieszka tutaj Kościelny/, od północy, kilka metrów za cmentarzem dość znaczny spadek terenu w kierunku rozlewiska na strudze leśnej. Bezpośrednie otoczenie kościoła utwardzone szerokim chodnikiem z profili betonowych. Ogrodzenie: od południa siatka na słupkach betonowych wkopanych do ziemi, pozostałe z łat drewnianych między murowanymi słupkami i na murowanym cokole. Bramka dwuskrzydłowa z prętów stalowych zawieszona na murowanych słupkach nakrytych dwuspadowymi czapkami betonowymi. Dojazd od drogi i niewielki parking to tylko ubity grunt przerośnięty trawą.

KONSTRUKCJA

- Podmurówka z kamienia palonego i cegły klinkierowej. Ściany nawy prezbiterium i zakrystii z belek /ok. 14x20/ wzniesione w konstrukcji zrębowej. Obramienia okien również z belek o podobnym przekroju. Stropy belkowe płaskie z podsufitką nieocieplone, w nawie, w prezbiterium pozorne sklepienie o obniżonym łuku, w zakrystii niższej. Więźba dachowa dwuspadowy jętkowa z grzędami w górnej części dachu, nad nawą, więzary usztywnione zastrzałami od belki do stolca jętki w dachu nad prezbiterium są wyżej niż w dachu nad nawą i są połączone z wieńcem belkami ok. 60% do piwnic, jest to konstrukcja niosąca pozorne sklepienie. Nad zakrystą więźba jętkowa jednospadowa, belki o wym. 14-20 x 14-20. Wieża w konstrukcji słupowej, lekko zbieżna ku górze, cztery nośne słupy usztywnione krzyżulcami, zastrzałami i miezami, wieńcami i belkami stropowymi. Dach ośmioboczny namiotowy położony na czworobocznym wieńcu, słup środkowy dachu /król/ podparty belką leżącą na belkach stropowych ostatniej kondygnacji. Schody na wieżę i na chór i na wieżę przy południowej ścianie wieży policzkowe z wypuszczanymi stopnicami /poz. + 2,20/, takie same schody na poz. + 5,10, na poz. + 8,00 drabina. Wszystkie dachy pobite gontem. Wszystkie ściany od zewnątrz szalowane i oblistwowane na stykach desek. Podłogi drewniane z grubych dość szerokich desek na legarach, surowe, w przedsionku posadzka betonowa.

Okna z nadprożami wyciętymi w łuki segmentowe. Okna dwuskrzydłowe otwierane z stałym naswietłem. Skrzydła i naswietla podzielone po trzy szyby, w absydzie okna sześcioszybowe nie otwierane z nadprożem segmentowym, w zakrystii okno ośmioszybowe stałe z nadprożem płaskim. Wszystkie okna pojedyncze. Przy chórze dwa małe okienka dwuszybowe nie otwierane.

14. Kubatura	1186 m ³	15. Powierzchnia użytkowa	165.0 m ² -pow.zabudowy 184.7 m ²	16. Przeznaczenie pierwotne	Kościół	17. Użytkowanie obecne	Kościół																																								
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		Przedsionek oszalowany po 1945 r. Od 1986 r. wykonano remonty bieżące: remont i częściowa wymiana podmurówki, wykonano schody betonowe, wymieniono częściowo pokrycie gontowe i wymieniono fragmenty szalowania na ścianach. W 1965 r. generalny remont wieży. Kilkakrotnie smarowano dach i szalowanie ścian środkami chemicznymi. Założono niewielki dzwon na wieży. Latem 1993 r. wykonano betonowe chodniki i wyremontowano ogrodzenie.																																													
		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)																																													
		<table><tr><td>- fundamenty</td><td>-</td><td>stan</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- ściany</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- stropy</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- sklepienie</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- więźba</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- pokrycie dachu</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- szalowanie ścian</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- okna</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- drzwi</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr><tr><td>- wyposażenie</td><td>-</td><td>"</td><td>dobry</td></tr></table>						- fundamenty	-	stan	dobry	- ściany	-	"	dobry	- stropy	-	"	dobry	- sklepienie	-	"	dobry	- więźba	-	"	dobry	- pokrycie dachu	-	"	dobry	- szalowanie ścian	-	"	dobry	- okna	-	"	dobry	- drzwi	-	"	dobry	- wyposażenie	-	"	dobry
- fundamenty	-	stan	dobry																																												
- ściany	-	"	dobry																																												
- stropy	-	"	dobry																																												
- sklepienie	-	"	dobry																																												
- więźba	-	"	dobry																																												
- pokrycie dachu	-	"	dobry																																												
- szalowanie ścian	-	"	dobry																																												
- okna	-	"	dobry																																												
- drzwi	-	"	dobry																																												
- wyposażenie	-	"	dobry																																												
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie																																													

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

- Katalog Zabytków Sztuki w Polsce - Inst.PAN - 1960 r. - woj.opolskie, powiat Olesno
- Lutsch H.-Verzeichnis - t.IV.1894 r.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
Oddział Wojewódzki w Częstochowie

24. Uwagi różne

Do 31.06. i od 1.07.1992 r. Diecezja Opolska

25. Opracował

arch.Leszek Pyrkosz

tekst

arch.L.Pyrkoss, tech.Marta Tomala

plany, rysunki

arch.L.Pyrkoss

zdjęcia fotogr.

miejsce przechowywania negatywów

PSOZ Oddz.Wojew.Częstochowa

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładki - załączniki nr 1,2,3.

1. Miejscowość BOROSZÓW	2. Obiekt (nazwa jak w karcie) kościół	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
----------------------------	---	--

cd.p.13. Drzwi wejściowe do przedsionka dwuskrzydłowe, klepkowe obłożone od zewnątrz listwami fazowanymi, podobne w konstrukcji lecz jednoskrzydłowe drzwi w ścianie północnej i do przedsionka przed zakrystią. Drzwi z prezbiterium do zakrystii deskowe obłożone blachą przymocowaną ćwiekami i gwoździami, z przedsionka drzwi klepkowe nowe. Wewnątrz z przedsionka do nawy drzwi płycinowe z naświetlem w każdym skrzydle.

RZUT - Nawa w rzucie zbliżonym do kwadratu o krótszych ścianach wewnętrznych, prezbiterium zamknięte trójbocznie również na rzucie prostokąta zbliżonego do kwadratu usytuowane dłuższymi ścianami ku wschodowi. Zakrystia z przedsionkiem prostokątna w rzucie $2 : 1$, wieża na kwadracie.

BRYŁA - Kościół nie podpiwniczony, podniesiony nieco na cokole, wejście do przedsionka po pięciu stopniach /ok. 70 cm /, do zakrystii po trzech stopniach.

Dach nad nawą siodłowy dominuje nad bryłą nawy 4 i 3 /, dach i ściany w prezbiterium niższe ale o proporcjach jak w nawie. Nad prezbiterium dach dwuspadowy poczwórnie łamany nad absydą, połącz północna opada nad zakrystią dachem pulpitowym. Nad wejściem głównym i nad wejściem do nawy od południa przydaszki pokryte gontem.

Wieża czworoboczna o wyraźnie zbieżnych ścianach przedniej i zachodniej i dwóch bocznych, dach na niej namiotowy ośmioboczny.

Poddasze nad kościołem nieużytkowe dostępne z drugiego poziomu wieży $+ 6,00$ /, na belkach stropowych ułożone komunikacyjne pomosty.

ELEWACJE - Pokrycie gontowe i szalowanie na ścianach brązowo-czarne nadanym po impregnacji środkami chemicznymi. Okna malowane na biało, drzwi główne w kolorze drewna, pozostałe jak ściany.

WNĘTRZNE - Ściany z widocznymi belkami zrębu malowane olejno, na wysokości $1,4$ m fryz o ornamentach geometrycznym, u góry ścian fryz o namalowanymi konsolami powtarzającymi się rytmicznie. Pułap malowany w podziały na kwadraty imitujące kasetony, na sklepieniu w prezbiterium malowane gwiazdki.

Chór muzyczny o prostym parapecie wsparty na dwóch wybrzuszonych w części środkowej słupach z głowicami dekorowanymi reliefowymi wazonami kwiatowymi /klasycystyczny z końca XVIII w./. W środkowej części chóru nad wejściem organy, po bokach balustrady z toczonych tralek ujętych w długie czworoboczne ramy.

Wkładkę założył: L.Pyrkosz M.Tomala
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Częstochowie

./.

W przedsionku ściany i sufit szalowane.

WYPOSAŻENIE - Ołtarz rokokowo-klasycystyczny /koniec XVIII^I w./, ambona pięcioboczna przy wejściu do zakrystii, na narożach ścianek ozdobnie toczone tralki, między tralkami dwa rzędy płycin zakończonych od góry łukowo. Balustrada przed prezbiterium z kłecznikiem, pełna kasetonowa, z półką, w płycinach wycięte ozdobnie krzyże. Ławki nowsze, najstarsze na chórze.

INSTALACJE - Instalacja oświetleniowa i instalacja odgromowa.

1. Miejscowość

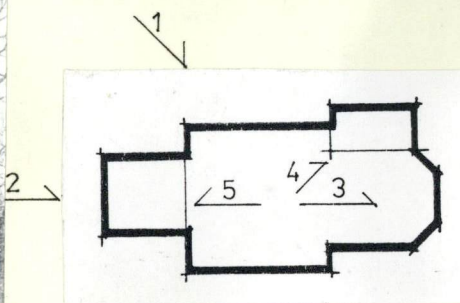
BOROSZOW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Kościół

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

pkt.11

Wkładkę założył: L.Pyrkosz M.Tomała
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PSOZ w Częstochowie

6

7

8

9

